

RIGSADVOKATEN

Til samtlige politidirektører

DATO 6. januar 2012

JOURNAL NR.

RA-2011-601-0013

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

+ bilag

SAGSBEHANDLER: PLN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ændring af den kriminelle lavalder

1. Ved lovforslag L 55 fremsat den 14. december 2011 (Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og færdselsloven) er den kriminelle lavalder foreslået ændret fra 14 til 15 år.

Ændringen, der ifølge lovforslaget skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende, medfører bl.a., at gerningsmænd, der på gerningstidspunktet ikke var fyldt 15 år, og hvis straffesag ikke er endelig pådømt ved lovens ikrafttræden, ikke kan straffes, jf. straffelovens § 3, stk. 1. Herudover følger det af straffelovens § 3, stk. 2, at allerede idømte, men endnu ikke fuldbyrdede straffe vedrørende den nævnte gruppe ikke skal fuldbyrdes.

Det betyder bl.a., at endnu ikke betalte bøder for forhold begået af en 14-årig bortfalder ved lovens ikrafttræden, ligesom personer, der på dette tidspunkt afsoner en frihedsstraf for et sådant forhold, skal løslades. Tilsvarende vil en ungdomssanktion for forhold begået af en 14-årig skulle afbrydes.

Det følger endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at vilkår fastsat i forbindelse med eksempelvis betingede domme eller tiltalefrafald bortfalder.

Herudover fremgår det af bemærkningerne, at anklagemyndigheden vil underrette de sociale myndigheder om unge, der ikke længere vil skulle afsone en idømt frihedsstraf

eller vil skulle overholde fastsatte vilkår om f.eks. behandling eller foranstaltninger efter serviceloven mv., så de sociale myndigheder i tide vil kunne iværksætte de nødvendige socialretlige foranstaltninger (anbringelse mv.).

Endelig fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at det offentliges eventuelle krav på sagsomkostninger, som endnu ikke er betalt ved lovens ikrafttræden, og andre retsfølger, som må anses for at være betinget af, at en 14-årig handling har været anset for strafbar, bortfalder.

Såfremt lovforslaget vedtages, vil Rigsadvokaten orientere politikredsene om tidspunktet for lovens ikrafttræden samt om, hvordan verserende sager skal behandles.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

2. Ved brev af 17. november 2011 fastsatte Rigsadvokaten retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager vedrørende unge, der var 14 år på gerningstidspunktet.

Rigsadvokaten tilkendegav samtidig, at rigsadvokaturen, med henblik på at politikredsen kunne foretage den fornødne underretning i sagerne, ville få trukket lister over afgjorte sager vedrørende unge, der var 14 år på gerningstidspunktet.

Rigsadvokaturen har nu fået trukket de nævnte lister over afgørelser, herunder også frifindelser og påtaleopgivelser, hvor gerningsmanden var 14 år på gerningstidspunktet. En liste over de nævnte afgørelser i politikredsen er vedlagt. Det bemærkes, at listen skal printes ud på en A3-printer.

Listen er trukket på baggrund af de i politikredsene indtastede oplysninger i POLSAS pr. 31. december 2011. Det betyder, at der kan være sager, der endnu ikke er registreret i systemet, eller sager, som ikke er indtastet korrekt. Politikredsen bedes derfor være opmærksom på, om der i kredsen skulle være sager – udover de på listen anførte – hvor gerningsmanden var 14 år på gerningstidspunktet.

Herudover bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at enkelte af de anførte afgørelser ligeledes indeholder forhold, som den pågældende har begået som 15-årig, uden at dette dog fremgår af listen.

Rigsadvokaten har – med henblik på at få identificeret disse ”blandede” afgørelser – fået trukket yderligere en liste med sådanne afgørelser. Listen er vedlagt. Det bemærkes dog, at der kan være yderligere ”blandede” afgørelser, som ikke fremgår af listen.

Om ”blandede” afgørelser har Justitsministeriet i den kommenterede høringsoversigt vedrørende lovforslag L 55 anført følgende:

”Der vil i et – formentlig – yderst begrænset antal sager kunne foreligge sådanne ”kombinationssituationer”. Sådanne afgørelser vil efter Justitsministeriets opfattelse fortsat som udgangspunkt skulle fuldbyrdes, ligesom afgørelserne fortsat vil fremgå af de forskellige typer af straffeattester i overensstemmelse med reglerne herom. Det er desuden Justitsministeriets opfattelse, at vilkår fastsat i tilknytning til eksempelvis betingede domme eller tiltalefrafald i forhold til sådanne ”kombinationssituationer” ikke bortfalder. [...]

Imidlertid kan det ikke udelukkes, at det i særlige tilfælde ville være åbenbart urimeligt, hvis en ”blandet” afgørelse af den nævnte karakter skulle opretholdes og fuldbyrdes. Det gælder således, hvis der måtte være sådanne ”blandede” tilfælde, hvor afgørelsen som udgangspunkt alene er begrundet i forhold begået, da gerningsmanden var 14 år, men hvor afgørelsen herudover også omfatter mindre alvorlige forhold begået efter, at gerningsmanden er fyldt 15 år. I sådanne tilfælde forudsættes det, at spørgsmålet om ændring af afgørelsen/suspension af fuldbyrdelsen kan tages op gennem f.eks. benådning.”

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

For så vidt angår politikredsens håndtering af de ”blandede” afgørelser henvises til punkt 6.

Særligt for så vidt angår Bornholms Politi bemærkes det, at data kun omfatter indtastninger i POLSAS. Afgørelser vedrørende sager optaget i POLSAG vil således ikke fremgå af vedlagte liste.

3. Jeg skal anmode politikredsen om at gennemgå den vedlagte liste og identificere de afgørelser, hvor straffen ikke kan forventes at være færdigfuldbyrdet på lovens ikrafttrædelsestidspunkt. De endnu ikke færdigfuldbyrdede sager skal behandles efter nedenstående retningslinjer. Det bemærkes i den forbindelse, at underretning af andre myndigheder skal ske inden den 20. januar 2012.

3.1. For så vidt angår sager, der er afgjort med bøde, skal bøden ikke forsøges inddrevet. I det omfang sagen er sendt til SKAT, Restanceinddrivelsesmyndigheden, skal jeg anmode om, at SKAT gøres bekendt med, at bøden er bortfaldet og derfor ikke skal inddrives.

SKAT bedes orienteret ved fremsendelse af en samlet liste over de omhandlede sager. Politikredsen kan i den forbindelse anvende vedlagte standardkoncept (koncept nr. 1). Se endvidere afsnit 5 om sagsomkostninger.

3.2. For så vidt angår sager, der er afgjort med en betinget dom, hvor der alene er fastsat vilkår om, at den dømte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold, skal politikredsen ikke orientere andre myndigheder, medmindre der er ubetalte sagsomkostninger, jf. afsnit 5 nedenfor.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingede domme vedrørende forhold begået af en 14-årig ifølge bemærkningerne til lovforslaget ikke vil skulle fuldbyrdes, selvom den pågældende begår ny kriminalitet i prøvetiden.

3.3. For så vidt angår sager, der er afgjort med en betinget dom/tiltalefrafald med vilkår om eksempelvis foranstaltninger efter serviceloven, tilsyn af kommunen/Kriminalforsorgen eller vilkår om samfundstjeneste, skal politikredsen underrette den relevante kommune om, at de nævnte vilkår bortfalder på lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Politikredsen kan i den forbindelse anvende vedlagte standardkoncept (koncept nr. 2).

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

Såfremt der er fastsat vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen eller vilkår om samfundstjeneste, skal politikredsen ligeledes underrette Kriminalforsorgen om, at de nævnte vilkår bortfalder på lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Politikredsen kan i den forbindelse anvende vedlagte standardkoncept (koncept nr. 3).

3.4. For så vidt angår sager, der er afgjort med en ungdomssanktion, jf. straffelovens § 74 a, skal politikredsen underrette den relevante kommune om, at ungdomssanktionen skal afbrydes på lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Politikredsen kan i den forbindelse anvende vedlagte standardkoncept (koncept nr. 2).

3.5. For så vidt angår sager, der er afgjort med en ubetinget dom, skal politikredsen underrette Direktoratet for Kriminalforsorgen om, at den unge på ikrafttrædelsestidspunktet ikke længere skal afsone den idømte frihedsstraf, hvorfor den pågældende skal løslades på det pågældende tidspunkt.

Politikredsen skal samtidig anmode direktoratet om, at den relevante kommune underrettes forud for løsladelse, så de sociale myndigheder i tide vil kunne iværksætte de nødvendige socialretlige foranstaltninger efter serviceloven.

Politikredsen kan i den forbindelse anvende vedlagte standardkoncept (koncept nr. 3).

3.6. Såfremt der i øvrigt måtte være afgørelser vedrørende unge, der var 14 år på gerningstidspunktet, herunder foranstaltningsdomme, skal politikredsen underrette de relevante myndigheder om, at den pågældende på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke længere vil være undergivet foranstaltningen mv.

I disse sager skal der ligeledes ske underretning af de sociale myndigheder.

4. Jeg skal endvidere anmode om, at unge, der var 14 år på gerningstidspunktet, orienteres, når den idømte sanktion ikke vil blive (færdig)fuldbyrdet, jf. ovenfor. Orienteringen bør fremsendes i umiddelbar forlængelse af, at loven træder i kraft.

Dette gælder dog alene i sager, hvor den pågældende er idømt en betinget dom (med eller uden vilkår), sager vedrørende ungdomssanktion, sager afgjort med tiltalefrafald med vilkår samt sager, hvor den unge er idømt en bøde, men hvor sagen endnu ikke er sendt til SKAT, Restanceinndrivelsesmyndigheden.

Det bemærkes i den forbindelse, at SKAT vil underrette den unge i sager, hvor den pågældende er idømt en bøde, og hvor sagen er sendt til SKAT med henblik på inddrivelse, ligesom Kriminalforsorgen vil underrette den unge i forbindelse med løsladelse fra afsoning af en ubetinget frihedsstraf.

RIGSADVOKATEN

SIDE 5

Orienteringen af den unge kan ske ved vedlagte standardkoncept (koncept nr. 4).

5. Som det tidligere er anført, vil det offentlige krav på eventuelle sagsomkostninger, som endnu ikke er betalt ved lovens ikrafttræden, bortfalde.

Jeg skal derfor anmode om, at politikredsen i sager, hvor man har anmodet SKAT, Restanceinndrivelsesmyndigheden om at inddrive krav vedrørende sagsomkostninger, gør SKAT opmærksom på, at disse sagsomkostninger bortfalder på lovens ikrafttrædelsestidspunktet.

Politikredsen kan i den forbindelse anvende vedlagte standardkoncept (koncept nr. 1).

6. For så vidt angår de endnu ikke (færdig)fuldbyrdede afgørelser, hvor den unge er dømt for flere forhold, og hvor den pågældende på gerningstidspunktet for nogle af forholdene var 14 år og for andre af forholdene var ældre end 14 år – de såkaldte "blandede" afgørelser – skal jeg anmode om, at politikredsen sender kopi af afgørelsen til Rigsadvokaten.

7. Eventuelle spørgsmål kan rettes til senioranklager Pernille Langermann, tlf.nr. 33 42 67 18.

De ovenfor nævnte standardkoncepter er samtidig vedlagt dette brev.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Koncept nr. 1

RIGSADVOKATEN

SKAT Inddrivelsescentret
Postboks 180
4000 Roskilde

DATO 5. december 2011

JOURNAL NR.

RA-2011-601-0013

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSE

+ bilag

SAGSBEHANDLER: PLN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ændring af den kriminelle lavalder

Ved lovforslag L 55 (Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og færdselsloven) er det foreslået, at den kriminelle lavalder ændres fra 14 til 15 år. Ændringen skal ifølge lovforslaget træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Hvis lovforslaget vedtages, vil Rigsadvokaten orientere SKAT nærmere om datoen for lovens ikrafttræden.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den foreslåede ændring bl.a. vil medføre, at allerede idømte, men endnu ikke fuldbyrdede straffe vedrørende gerningsmænd, der var 14 år på gerningstidspunktet, ikke skal fuldbyrdes.

Det betyder bl.a., at endnu ikke betalte bøder for forhold begået af en 14-årig bortfaldet ved lovens ikrafttræden.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at det offentliges eventuelle krav på sagsomkostninger, som endnu ikke er betalt ved lovens ikrafttræden, bortfalder. Jeg kan til orientering oplyse, at dette vedrører alle sager, hvor gerningsmanden var 14 år på gerningstidspunktet, og ikke kun sager, der er afgjort med bøde.

På baggrund heraf vedlægges en liste over bødesager, som politikredsen har sendt til SKAT med henblik på inddrivelse, og hvor den pågældende var 14 år på gerningstidspunktet. Listen indeholder de unges navn og cpr.nr.

I de sager, hvor bøden endnu ikke er betalt, vil bøden bortfalde på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Jeg skal anmode SKAT om at identificere de sager, hvor bøden endnu ikke er betalt, samt orientere de pågældende om, at bøden er bortfaldet. Den nævnte orientering bedes foretaget i umiddelbar forlængelse af lovens ikrafttræden.

Herudover vedlægges en liste over sager, hvor gerningsmanden var 14 år på gernings-tidspunktet, og hvor politikredsen tidligere har anmodet SKAT om at inddrive sags-omkostninger.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

I det omfang de omhandlede sagsomkostninger ikke er inddrevet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, er disse bortfaldet og skal derfor ikke inddrives.

Jeg skal på den baggrund anmode SKAT om at identificere de sager, hvor sagsomkostningerne endnu ikke er betalt, samt orientere de pågældende om, at endnu ikke betalte sagsomkostninger er bortfaldet. Den nævnte orientering bedes ligeledes foretaget i umiddelbar forlængelse af lovens ikrafttræden.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til [indsæt navn og telefonnummer].

Med venlig hilsen

Koncept nr. 2

RIGSADVOKATEN

Kommunen

DATO 5. december 2011

JOURNAL NR.

RA-2011-601-0013

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSE

+ bilag

SAGSBEHANDLER: PLN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ændring af den kriminelle lavalder

Ved lovforslag L 55 (Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og færdselsloven) er det foreslået, at den kriminelle lavalder ændres fra 14 til 15 år. Ændringen skal ifølge lovforslaget træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Hvis lovforslaget vedtages, vil Justitsministeriet orientere samtlige kommuner nærmere om datoen for lovens ikrafttræden.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den foreslåede ændring bl.a. vil medføre, at allerede idømte, men endnu ikke fuldbyrdede straffe vedrørende gerningsmænd, der var 14 år på gerningstidspunktet, ikke skal fuldbyrdes.

Det betyder bl.a., at ungdomssanktioner for forhold begået af en 14-årig skal afbrydes, samt at vilkår fastsat i forbindelse med eksempelvis betingede domme eller tiltalefråfald, herunder ungdomskontrakter, bortfalder. Det betyder endvidere, at personer, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden afsoner en ubetinget frihedsstraf, skal løslades.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at anklagemyndigheden skal underrette de sociale myndigheder om unge, der ikke længere vil skulle afsone en idømt frihedsstraf eller vil skulle overholde fastsatte vilkår om f.eks. behandling eller foranstaltninger

efter serviceloven mv., så de sociale myndigheder i tide vil kunne iværksætte de nødvendige socialretlige foranstaltninger (anbringelse mv.).

På baggrund heraf vedlægges en liste over dømte personer bosiddende i kommunen, der var 14 år på gerningstidspunktet. Listen indeholder de unges navn og cpr.nr.

Hvis den unge er idømt en betinget dom eller er meddelt tiltalefrafald med vilkår, kan jeg oplyse, at vilkårene bortfalder på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Hvis den unge er idømt en ungdomssanktion, skal denne afbrydes på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Hvis den unge er idømt en ubetinget frihedsstraf, der endnu ikke er afsonet, vil Direktoratet for Kriminalforsorgen rette henvendelse til kommunen forud for løsladelse af den unge.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til [indsæt navn og telefonnummer].

Med venlig hilsen

Til Direktoratet for Kriminalforsorgen

DATO 5. december 2011

JOURNAL NR.

RA-2011-601-0013

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

+ bilag

SAGSBEHANDLER: PLN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ændring af den kriminelle lavalder

Ved lovforslag L 55 (Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og færdselsloven) er det foreslået, at den kriminelle lavalder ændres fra 14 til 15 år. Ændringen skal ifølge lovforslaget træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den foreslåede ændring bl.a. vil medføre, at allerede idømte, men endnu ikke fuldbyrdede straffe vedrørende gerningsmænd, der var 14 år på gerningstidspunktet, ikke skal fuldbyrdes. Herudover forudsættes det i lovforslaget, at vilkår fastsat i forbindelse med eksempelvis betingede domme eller tiltalefrafald i forhold til personer, som på gerningstidspunktet var under 15 år, bortfalder.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at anklagemyndigheden skal underrette de sociale myndigheder om unge, der ikke længere vil skulle afsone en idømt frihedsstraf eller vil skulle overholde fastsatte vilkår om f.eks. behandling eller foranstaltninger efter serviceloven mv., så de sociale myndigheder i tide vil kunne iværksætte de nødvendige socialretlige foranstaltninger (anbringelse mv.).

På baggrund heraf vedlægges en liste over unge, der var 14 år på gerningstidspunktet, og som enten er idømt en ubetinget frihedsstraf, undergivet tilsyn af Kriminalforsorgen eller skal udføre samfundstjeneste. Listen indeholder de unges navn og cpr.nr.

Unge, der var 14 år på gerningstidspunktet og som er idømt en ubetinget frihedsstraf, skal løslades ved lovens ikrafttræden.

Jeg skal anmode om, at Kriminalforsorgen forud for løsladelse underretter de sociale myndigheder om, at de pågældende ikke længere vil skulle afsone en idømt frihedsstraf med henblik på, at de sociale myndigheder i tide vil kunne iværksætte de nødvendige socialretlige foranstaltninger. I de øvrige sager (sager, hvor den unge er idømt en betinget dom med vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen og/eller samfundstjeneste) vil politikredsen underrette de sociale myndigheder.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til [indsæt navn og telefonnummer].

Med venlig hilsen

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Koncept nr. 4

RIGSADVOKATEN

Den unge

DATO 5. december 2011

JOURNAL NR.

RA-2011-601-0013

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSER

+ bilag

SAGSBEHANDLER: PLN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 18

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ændring af den kriminelle lavalder

Ved dom af [indsæt dato] blev du idømt [indsæt tekst] for overtrædelse af [indsæt tekst]. **ELLER** Du har den [indsæt dato] vedtaget en bøde på [indsæt beløb] for overtrædelse af [indsæt tekst]

Folketinget har bestemt, at den kriminelle lavalder skal ændres fra 14 til 15 år (Lov nr. [indsæt nr. og dato]).

Det betyder bl.a., at straffen eller bøden bortfalder, hvis personen var 14 år, da han eller hun begik forbrydelsen.

[Vælg hvis ungdomssanktion]

Den nye lov betyder, at din ungdomssanktion er blevet afbrudt den [indsæt dato], hvor loven trådte i kraft.

Den idømte ungdomssanktion vil ikke stå på din straffeattest.

[Vælg hvis betinget dom]

Den nye lov betyder, at de vilkår, der er fastsat i forbindelse med din betingede dom, er bortfaldet den [indsæt dato], hvor loven trådte i kraft.

Dommen vil ikke stå på din straffeattest.

[Vælg hvis tiltalefrafald med vilkår]

Den nye lov betyder, at de vilkår, der er fastsat i forbindelse med dit tiltalefrafald, er bortfaldet den [indsæt dato], hvor loven er trådt i kraft.

Tiltalefrafaldet vil ikke stå på din straffeattest.

[Vælg hvis bøde]

Den nye lov betyder, at din bøde er bortfaldet.

Bøden vil ikke stå på din straffeattest.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Hvis du har spørgsmål, kan du kontakte [indsæt navn og telefonnummer].

Med venlig hilsen